

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoP/77/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2322202526
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Benkovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2322202526.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Janky Benkovičovej a sudcov JUDr. Ľubice Bundzelovej a Mgr. Matúša Staríčka, vo veci navrhovateľa A. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. U. H. XXX, toho času Ústav na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou, zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Peter Wolf, s. r. o., Hlavná 949/53, Galanta, IČO: 47 252 987, proti oprávnenému z vyživovacej povinnosti M. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. U. H. XXX, o návrhu otca na zníženie výživného a o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Galanta č. k. 21Pc/31/2022 - 20 zo dňa 07.07.2022, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa p o t v r d z u j e .

o d ō v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením okresný súd návrh navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia okresný súd uviedol, že navrhovateľ sa spolu s návrhom na zníženie výživného a to na maloleté a jedno plnoleté dieťa domáhal zníženia vyživovacej povinnosti na 30 % zo sumy životného minima na každé nezaopatrované dieťa z dôvodu, že rozsudkom Okresného súdu Galanta sp. zn. 27T/1/2020 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 6To/59/2021-476 zo dňa 17.02.2022 bol odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 6 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, ktorý nastúpil bezprostredne po vyhlásení rozhodnutia odvolacieho súdu, bol zaradený na výkon práce na základe svojej požiadavky, pričom výška jeho príjmu je nepomerne nižšia v porovnaní s jeho predchádzajúcim príjmom vo výške 900,- eur, keď za mesiac apríl mal príjem len 70,19 eur a za máj 2022 mal príjem 130,- eur, teda jeho príjmy nedosahujú výšku súdom stanoveného výživného spolu vo výške 200,- eur, dostáva sa do platobnej neschopnosti a najbližších 6 rokov nebude schopný splácať stanovené výživné. Keďže jeho situácia odôvodňuje nielen rozhodnutie vo veci samej, ale aj rozhodnutie o dočasnej úprave vyživovacej povinnosti, podal predmetný návrh.

3. Prvoinštančný súd vec právne posúdil podľa § 2 ods. 1, § 360 ods. 1, § 366 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), § 324 ods. 1, 2, 3, § 325 ods. 1, § 328 ods. 1, 2, § 329 ods. 1, 2, § 330 ods. 1, 2, § 332 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a dospel k záveru o nedôvodnosti návrhu navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia, z ktorého dôvodu ho v celom rozsahu zamietol. Nariadenie neodkladného opatrenia totiž prichádza do úvahy len vtedy, ak je potrebné, aby boli pomery účastníkov konania bezodkladne upravené alebo ak je obava, že by bol výkon súdneho rozhodnutia ohrozený. Z obsahu návrhu navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia však žiadnym spôsobom nevyplýva potreba neodkladnej úpravy pomerov medzi účastníkmi konania. V danej veci sa ochrany prostredníctvom navrhovaného neodkladného opatrenia domáha osoba povinná z vyživovacej povinnosti, ktorej možno túto ochranu poskytnúť, avšak len v prípade potreby bezodkladnej úpravy pomerov a za podmienky osvedčenia nároku, ktorému má byť poskytnutá

ochrana. Neodkladné opatrenie má výnimočnú povahu, možno ho použiť len v nevyhnutných prípadoch. Samotná skutočnosť, že navrhovateľ toho času vykonáva trest odňatia slobody, v dôsledku čoho sa mu znížil príjem, nie je dostatočná pre záver, aby súd okamžite zasiahol do pomerov medzi ním a jeho plnoletým synom. Legálna definícia pojmu právoplatnosť je obsiahnutá v ustanovení § 226 CSP ako vlastnosť súdneho rozhodnutia, ktorá spôsobuje jeho záväznosť a zásadnú nezmeniteľnosť. Zásadnou nezmeniteľnosťou sa v kontexte uvedeného rozumie skutočnosť, že zmena právoplatného súdneho rozhodnutia je prípustná len výnimočne a na základe mimoriadnych okolností, zmena rozsudku o výžive je možná len ak sa menia pomery. Právoplatnosťou súdneho rozhodnutia je vyjadrená práve stabilita súdneho rozhodnutia, ktorá spočíva v potrebe chrániť stav vytvorený právoplatným rozhodnutím a zamedziť jeho prípadnej revízií (porovnaj uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. II ÚS 491/2017 z 3. augusta 2017). Právna úprava rozhodovania o výživnom ustanovením § 78 Zákona o rodine umožňuje prelomiť zásadu nezmeniteľnosti súdneho rozhodnutia zmenou dohody alebo súdneho rozhodnutia o výživnom v prípade, keď dôjde k zmene pomerov či už na strane oprávneného z vyživovacej povinnosti alebo na strane rodiča ako povinného z vyživovacej povinnosti. Takáto zmena však musí byť kvalifikovaná, musí jej predchádzať vykonanie riadneho dokazovania a takúto zmenu je možné vykonať len novým rozsudkom. Inštitút neodkladného opatrenia neumožňuje prelomenie zásady právoplatnosti súdneho rozhodnutia, pretože opačný výklad by predstavoval absolútne negovanie princípu právnej istoty. Neodkladné opatrenie neslúži na to, aby samo o sebe vyriešilo sporné právne vzťahy strán (hoci by aj strana navrhujúca vydanie neodkladného opatrenia utrpela ujmu), pretože ide o potrebu dočasnej úpravy pomerov do doby konečného rozhodnutia o veci samej, pričom súd pri posúdení návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nesmie konečné rozhodnutie vyjadriť (prejudikovať). Skutočnosť, že sa navrhovateľ nachádza vo výkone trestu odňatia slobody a jeho aktuálny mesačný príjem nedosahuje výšku súdom určenej vyživovacej povinnosti k jeho nezaopatreným deťom, pri posúdení všetkých významných okolností môže mať samozrejme vplyv na jeho možnosti plniť si vyživovaciu povinnosť k oprávnenému z vyživovacej povinnosti, avšak neodkladným opatrením nemožno zmeniť už právoplatný a vykonateľný rozsudok o výžive dieťaťa, pretože takýto zásah by neprípustne narušil princíp právnej istoty, ktorú zabezpečuje práve existujúci právoplatný a vykonateľný rozsudok. (porovnaj uznesenie Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 26CoP/32/2020 z 30.06.2020).

4. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie a žiadal, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie okresného súdu zmenil tak, že jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovie.

5. Z konštatovania okresného súdu jednoznačne vyplýva riziko, že v prípade omeškania sa s plnením vyživovacej povinnosti je len otázkou času, kedy bude trestne stíhaný pri omeškaní výživného za najmenej 3 mesiace, čím sa dopustí trestného činu zanedbania povinnej výživy, ktorú dnes z objektívnych dôvodov nedokáže plniť. Mal za to, že každý jednotlivý prípad je potrebné posudzovať individuálne a uložený trest odňatia slobody, ktorý aktuálne vykonáva znamená pre neho ďalšie odsúdenie v blízkej dobe a ďalší trest a následné nabaľovanie sa v priebehu nasledujúcich rokov, keďže jeho obmedzené možnosti vo výkone trestu bez možnosti ich ovplyvnenia a to napriek tomu, že je zaradený do práce a má príjem, neumožňujú platiť výživné. Uviedol, že si plní rodičovské povinnosti po prepustení z väzby na slobodu, keď sa snažil napriek ústavnej starostlivosti maloletých detí plniť si výživne riadne a včas a tráviť s deťmi čo najviac času (vrátane prázdnin, na ktoré mu boli deti vrátane maloletého D. odovzdávané ústavom, v ktorom sú dodnes umiestnené). Poukázal na Nález Ústavného súdu ČR, sp. zn. IV. ÚS 1241/12, podľa ktorého je nutné vychádzať z individuálnych, teda konkrétnych skutkových zistení, rozmerov každej súdom prejednávanej veci. Tiež poukázal na viaceré nálezy ústavného súdu.

6. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - otec (§ 359, § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 CMP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 2 a § 357 písm. d/ CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie mu predchádzajúce bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

7. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

8. Podľa ods. 2 vyššie citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

9. S prihliadnutím na skutočnosti osvedčené obsahom spisu, odôvodnenie preskúmaného uznesenia i odvolacie argumenty navrhovateľa, bolo potrebné posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vecne správne, pokiaľ mal za nedôvodné neodkladným opatrením dočasne rozhodnúť o znížení vyživovacej povinnosti navrhovateľa do času rozhodnutia vo veci samej o návrhu na zníženie vyživovacej povinnosti na oprávneného - plnoleté dieťa.

10. Odvolací súd uvádza, že nezistil žiadne okolnosti spochybňujúce správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý považoval návrh navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia za nedôvodný, nakoľko neosvedčil potrebu bezodkladnej úpravy pomerov ohľadne zníženia vyživovacej povinnosti, teda predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia.

11. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie je konanie o návrhu otca na zníženie vyživovacej povinnosti na plnoleté dieťa - M. T.. Spolu s návrhom na zníženie vyživovacej povinnosti otec podal aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal zníženia vyživovacej povinnosti na plnoleté dieťa z dôvodu výkonu trestu odňatia slobody a jeho nemožnosti plnenia si vyživovacej povinnosti vo výške stanovenej rozhodnutím súdu, keďže mu to situácia neodôvodňuje a je teda dôvodné bezodkladne upraviť pomery strán sporu.

12. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak.

13. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

14. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

15. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

16. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

17. Podľa § 361 CMP, súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

18. Zo zákonnej úpravy neodkladného opatrenia vo všeobecnosti vyplýva, že sa jedná o inštitút, ktorého základnou funkciou je dočasne upraviť pomery účastníkov, pričom nárok, prípadne právo, ktorému sa má poskytnúť dočasná ochrana formou neodkladného opatrenia, nemusí byť nepochybne preukázaný, musí byť však osvedčený. Miera osvedčenia sa riadi vždy konkrétnou situáciou. Zo zákonnej úpravy neodkladného opatrenia je tiež zrejmé, že súd pri rozhodovaní o ňom nezisťuje všetky skutočnosti, ktoré by musel zisťovať v prípade konečného rozhodnutia vo veci samej a obmedzí sa len na osvedčenie najzákladnejších skutočností, z ktorých možno vyvodiť nutnosť dočasnej úpravy pomerov, pričom je vždy potrebné posúdiť, či touto dočasnou úpravou pomerov nedochádza k zásahu do základných práv jednotlivých účastníkov nad nevyhnutnú mieru a či dočasná úprava pomerov sleduje legitímny cieľ. V súvislosti s potrebou dočasnej úpravy pomerov súd konštatuje, že neodkladné opatrenia upravujú nielen faktické pomery účastníkov, ale upravujú i právne pomery, i keď len dočasne. Súd musí v konaní predovšetkým skúmať, či je nárok navrhovateľa osvedčený, tiež je potrebné skúmať, či je neodkladné opatrenie potrebné vydať, teda naliehavosť situácie. Nevyhnutnosť úpravy sa tu ponechá na voľnú úvahu súdu.

19. Odvolací súd sa plne stotožňuje s konštatovaním súdu prvej inštancie o nedôvodnosti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, a to v konštatovaní o nemožnosti prejednanie rozhodnutie vo veci samej ako aj nepreukázanú potrebu jeho nariadenia z dôvodu zníženia príjmu navrhovateľa, ktorý návrh podal spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia a to o zníženie vyživovacej povinnosti. Z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že naposledy bola vyživovacia povinnosť navrhovateľa určená rozsudkom Okresného súdu Galanta č. k. 22P/16/2019-239 zo dňa 25.09.2019, právoplatný dňa 15.11.2019, ktorým bola nad vtedy všetkými maloletými deťmi nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa vykonáva v Centre pre deti a rodiny F., pričom rodičom bola určená vyživovacia povinnosť a to matke vo výške 30 % zo sumy životného minima na každé nezaopatrené nepĺnoleté dieťa a otcovi vo výške 60,- eur na t. č. plnoletého M., nar. XX.XX.XXXX, teda oprávneného z vyživovacej povinnosti a na maloleté deti vo výške 50,- eur mesačne na D. a na A. a na výživu maloletého L. sumou 40,- eur mesačne. Oprávnený z vyživovacej povinnosti bol po dovŕšení plnoletosti dňa XX.XX.XXXX prepustený z Centra pre deti a rodiny F. na základe vlastnej žiadosti. Uznesením Okresného súdu Galanta č. k. 19P/94/2020-149 zo dňa 11.02.2021 bolo konanie o návrhu otca na zrušenie ústavnej starostlivosti nad vtedy maloletým M. zastavené z dôvodu späťvzatia návrhu.

20. Dôvodom pre nariadenie neodkladného opatrenia podaného navrhovateľom bola jeho aktuálna situácia a to výkon trestu odňatia slobody pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona, pričom v trestnom konaní odvolací súd zmenil rozsudok prvoinštančného súdu vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu tak, že navrhovateľovi uložil nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov, ktorý aktuálne vykonáva, je vo výkone trestu pracovne zaradený avšak s minimálnou výškou príjmu.

21. Odvolací súd dodáva, že vyživovacia povinnosť môže byť zmenená len na základe podstatnej zmeny pomerov, ktorá musí byť bezpečne preukázaná riadnym dokazovaním počas konania a následne sa výsledok dokazovania prejaví v rozhodnutí vo veci samej. I keď na strane navrhovateľa nastala zmena pomerov, keďže už nedosahuje príjem ako v čase posledného rozhodovania vyživovacej povinnosti, správne prvoinštančný súd poukázal na závažnosť súdneho rozhodnutia o vyživovacej povinnosti a jeho možnú zmenu len na základe dôkladného posúdenia zmeny pomerov a nemožnosti prejednanie súdneho rozhodnutia inštitútom neodkladného opatrenia. Taktiež je potrebné nad rámec tohto konštatovania uviesť, že trestného činu sa navrhovateľ dopustil voči jednému z maloletých detí, voči ktorému má tiež stanovenú vyživovaciu povinnosť na základe predchádzajúceho rozhodnutia súdu, teda svojím konaním si zavinil odsúdenie za trestný čin, avšak táto skutočnosť nezakladá dôvod pre nariadenie neodkladného opatrenia, teda neboli splnené jeho predpoklady a to bezodkladná úprava pomerov - dočasnosť.

22. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie s poukazom na § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správne potvrdil.

23. Odvolací súd o trovách odvolacieho konania nerozhodoval, nakoľko nejde o konečné rozhodnutie a o trovách konania bude rozhodnuté vo veci samej v konaní o znížení výživného. Rozhodnutie o neodkladnom opatrení má povahu rozhodnutia vo veci samej ako konečného rozhodnutia len vtedy, ak neodkladné opatrenie konzumuje vec samu. Ide o návrh na neodkladné opatrenie podaný po skončení konania, ďalej podaný pred začatím konania, na ktoré nenadväzuje žaloba (návrh), alebo o prípad, ak by súd prvej inštancie musel vec skončiť procesne bez toho, aby ju prejednal (obdobne pozri napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/83/2017). Žiadna z uvedených procesných situácií v prejednávanom prípade nenastala, a preto o trovách konania súvisiacich s neodkladným opatrením rozhodne súd prvej inštancie až v rozhodnutí vo veci samej (t. j. v konaní o návrhu navrhovateľa na zníženie vyživovacej povinnosti), v ktorom rozhodne aj o trovách tohto odvolacieho konania v súlade s § 396 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP.

24. Senát odvolacieho súdu toto uznesenie prijal pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1 000,- eur (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnenne premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).